ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ" - ГР.РАЗГРАД
7200 Разград, ул."Н.Й.Вапцаров""№10, е -mail: info-170261@edu.mon.bg

Утвърждавам:

Директор: Галин Парашкевов

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Етичният кодекс е създаден на основание чл.175,ал .1, 2 и 3 от ЗПУО; съгласно чл. 263 (1) т.14 от ЗПУО; одобрен с решение на Обществения съвет с протокол № 25.09.2026г. /съгласно чл. 269, ал. 1, т.11 от ЗПУО и утвърден със Заповед № *РД 15- 385 /14.09.2026г.*

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

Глава I ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Глава II МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Глава III МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Глава IV МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Глава V ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

РАЗДЕЛ I МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И СЛУЖИТЕЛИ В УЧИЛИЩЕТО

А) КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Б) ПРОФЕИСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

В) МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

РАЗДЕЛ II МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

РАЗДЕЛ III МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

РАЗДЕЛ IV МОРАЛНИ ОТОГОВРНОСТИ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

Глава VI ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ – ОБЩИНА, РУО И МОН

Глава VII КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Раздел I ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Раздел II СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация по конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение. Етичният кодекс е разработен от директора на училището, комисия от педагогически специалисти и представители на обществения съвет към училището, ученическия съвет в съответствие с изискванията на чл. 269, ал.1, т. 11 от ЗПУО.

ГЛАВА I
ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 (1) Етичният кодекс е създаден на основание Чл. 175. (1) от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;

2. Ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

3. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик;

4. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;

5. Хуманизъм и толерантност.

(2) Етичният кодекс на училищната общност е приет от представители на педагогическия съвет, обществения съвет и на ученическото самоуправление по ред, определен в правилника за дейността на училището.

(3) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

Чл.2. Този кодекс определя правилата за поведение на служителите в училището и има за цел да се повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и издигане престижа на учителската професия и образователната институция.

Чл.3. Етичният кодекс в ОУ „Никола Йонков Вапцаров“ има за цел:

1. Да се повиши общественото доверие в морала и професионализма на работещите в училището и да издигне неговия престиж;

2. Да предотврати възникването на конфликти в човешките взаимоотношения и да осигури хармонична атмосфера в училищната среда сред цялата училищна общност;

3. Да развие:

3.1. Интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;

3.2. Придобитите компетентности на учениците за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи на активното и отговорното гражданско участие;

3.3. Формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания;

3.4. Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин.

Чл.4.Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

(1)Детството е изключително важен период от живота на човека.

(2)Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

(3)Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

(4)На всяко дете е гарантирано правото на:

* свобода на изразяване на мнение:
* свобода на мисълта, съвестта и религията;
* формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно.

(5) Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

(6) Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

(7)Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

(8)Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

(9)За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

(10)Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

ГЛАВА II
МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 5. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 6. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 7. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 8. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 9. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 10. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл. 11. (1) ОУ „Н. Й. Вапцаров“ осигурява подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги, подчинена на разпоредбите на чл.174 от ЗПУО и е част от политиката.

(2) Подкрепата за личностно развитие на учениците е обща и допълнителна и е уредена св ЗПУО, Стандарта за приобщаващо образование и Правилника за устройството и дейността на училището.

Чл. 12. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 13. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 14. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 15. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 16. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 17. (1) Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите на закрила на детето.

ГЛАВА III
МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 18. Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 19. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 20. Уважаване на ценностите па семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 21. Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 22. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл. 23. Информиране на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 24. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете па семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 25. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото па семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 26. Ангажименти по разработването на правила за опазване па поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 27. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържаме от вземане на страна в конфликта.

ГЛАВА IV
МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 28. Предоставяне на висококачествени програми и услуги. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл. 29. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 30. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 31. Да се оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 32. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността па обществото към нарушаването им.

Чл. 33. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се

противопоставяме на тези, които го нарушават.

Глава V
ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел I Морални отговорности на педагогическите специалисти и служителите в училището

Чл.34. (1) Педагогическите специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основни ценности и принципи на ЗПУО, националните и европейски нормативни актове за защита правата на детето и защита правата на човека.

(2) При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти, административния и непедагогически персонал се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл. 35. (1) Всички работници и служители в ОУ „Никола Йонков Вапцаров“ са длъжни да:

1. Спазват принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.
2. Спазват законодателството в Република България, като съдействат за провеждането на държавна политика, основаваща се на принципите на правовата държава.
3. Осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в институцията.
4. Извършват дейността си по компетентност, обективност и добросъвестност и се стремят към непрекъснато подобряване на работата си в интерес на децата.
5. Не накърняват престижа на училището, не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот.
6. Уважава уникалността на всяко дете
7. Да работят в най-добрия интерес на детето
8. В работата си в никакъв случай да не използват физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.
9. Да уважава и подкрепя семействата при отглеждане и възпитание на децата.
10. Уважават колегите и да ги подкрепят и насърчават в изпълнение на етичните правила (кодекс).
11. Поддържат висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатява знанията, уменията и компетентностите си.
12. Да служи като застъпник на детето и семейството в общността и обществото.

13. Да спазва етичните правила, заложени в този кодекс.

(2) Педагогическите специалисти са длъжни да:

1. Основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.
2. Разбират и уважават уникалността на всеки ученик.
3. Се съобразяват със специфичната уязвимост на всеки ученик.
4. Създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на учениците.
5. Подкрепят правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
6. Работят в интерес на ученика.

Осигуряват на учениците с увреждания равни възможности за достъп до образование и адекватни грижи, в зависимост от потребностите на ученика.

7. Проявяват еднакво и безпристрастно отношение към учениците, независимо от техния пол, религия, националност, език, способности, раса и етнически произход, или на база статуса, поведението и/или убежденията на родителите, с оглед избягване на дискриминация.
8. Познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.
9. Познават нормативната основа – кодекси, конвенции, закони, правилници, наредби, инструкции и др. и вътрешните нормативни актове на институцията, защитаващи детето от насилие и да ги спазват.
10. При съмнение за малтретиране над ученик да действат съобразно разписаните процедури във вътрешните нормативни актове на ОУ „Никола Йонков Вапцаров“:

    а. Алгоритъм за прилагане на механизма за противодействие на тормоза

    б. Механизъм за противодействие на училищния тормоз между учениците

    с. План за работа на училищния координационен съвет

    д. Правила и задължения на всички служители, свързани с превенция на агресията и насилието

    е. План за превенция на противообществени прояви
11. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, му окажат пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.
12. Когато му станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученик, имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето и ръководството на училището.

А) КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 36. (1) Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.
(2) Служителят на може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.
(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт, той е длъжен да информира ръководителя си.
(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.
(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Б) ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 37. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 38. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 39. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 40. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 41. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 42. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 43. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

В) МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 44 Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 45. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 46. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

РАЗДЕЛ II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 47 . Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.

Чл. 48. Личната отговорност на ученика означава:

(1) Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение.

(2) Да познават и спазват приетите правила и реда в училище.

(3) Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения.

(4) Да не използват груб език, обидни думи и злепоставяне на съученици, учители и родители.

(5) Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните.

(6) Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности.

(7) Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище.

(8) Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите.

(9) Да проявяват внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици.

(10) Да търсят решение на проблемите, като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител, педагогическия съветник и училищното ръководство.

(11) Да пазят училищното имущество, което е публична собственост така, както пазят личните си вещи.

(12) Да се грижат за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда.

(13) Да определят и приемат заедно етичните правила, които да стоят на видно място във всяка класна стая.

Чл. 49. Учениците не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.

Чл. 50. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.

Чл. 51. Учениците, като част от училищната общност приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на социалните мрежи:

(1) Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители.

(2) Да не качват снимки или колажи, които уронват достойнството на други хора – деца или възрастни.

(3) Да не публикуват информация за други хора – деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер.

(4) Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към други хора – деца или възрастни.

(5) Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове, които нямат връзка с учебния процес без знанието и разрешението на родителите или учителите.

Чл. 52. За нарушение на нормите записани в чл. 49, чл.50 и чл.51, учениците носят отговорност съгласно разпоредбите на Правилника за дейността на училището.

Чл. 53. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците подават устни сигнали до класния ръководител, педагогическия съветник и училищното ръководство, когато тези нарушения са извършени от ученици. Уведомените лица провеждат проучване по случая и при установяване на действително нарушение провеждат разговори със страните, като предприемат мерки за отстраняване на нарушението и/или налагане на санкции съгласно Правилника на училището.

Чл. 54 За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците чрез своите родители могат да подадат писмен сигнал до Етичната комисия на ОУ „Н. Й. Вапцаров“ - Разград, когато тези нарушения са извършени от възрастен – учител, служител или друг родител. Етичната комисия, съгласно регламента си за работа, взема отношение по случая.

Чл. 55. На всички ученици е гарантирано правото:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда; да бъдат осигурени възможности за тяхното развитие и приобщаване към обществените традиции и ценности
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират учебния профил и професията;
4. да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
5. да получават информационно обслужване;
6. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
7. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
8. да разчитат на равнопоставеност и взаимно зачитане на правата на всеки, независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус;
9. на свобода на изразяване на мнение;

● свобода на мисълта, съвестта и религията;
● формиране на собствени възгледи и право да ги изразяват свободно;

10. право на закрила срещу нарушаващите тяхното достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.
11. право на закрила за нормалното им физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
12. право на специална закрила, включително и на извеждането му от среда, свързана с риск за здравето и живота му;
13. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
14. да участват в проектни дейности;
15. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
16. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
17. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
18. да бъдат поощрявани с морални и материални награди.

19. Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с правилника на училището, по предложение на учениците, като с това си участие съдействат за изграждане на позитивна дисциплина и добър организационен климат.
20. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

(1) Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални

РАЗДЕЛ III
МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 56 . (1) Родителите имам следните права, свързани с етикета в отношенията с работещите в училище:
1. Периодично и своевременно да получавате информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;
2. Да се среща с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
3. Да представят и при желание от тяхна страна да бъдат изслушани, когато се решават въпроси, които засягат правата и интересите на ученика;
5. Най-малко веднъж годишно да получите информация, подкрепа и следствие в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;
6. Да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището;
7. Да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.

Чл.57. (1) Родителите имам следните задължения, свързани с етични правила в училището:
1. да осигуряват редовно присъствие на ученик в училище, като уведомява своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика;
2. редовно да се осведомяват за своите деца относно приемането им в училищната среда, успех и развитие им в образованието и спазването на училищните правила;
3. да спазва правилника за дейността на училището и да съдейства за спазването му от страна на ученика;
4. упражнява ефективен контрол при комуникациите на децата в социалните мрежи и при проява на недобронамерени материали и коментари, засягащи техни съученици, учители и служители, да взема отношение;
5. да участват в родителските срещи;
6. да се явява в училище след поканата от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.
7. помагат според възможностите си да се утвърди трайно авторитетът на училището и учителите;

8. участват активно, конструктивно и отговорно в планирането и осъществяването на учебно-възпитателния процес;
9. упражнява контрол и налага своя авторитет без насилие като зачита детето и спазва основните му права;
10. възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие;
11. стреми се да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност;
12. оказва активна помощ за създаване на толерантни отношения между ученици, учители и родители;
13. участва в процеса на изграждане на навици за самоподготовка и проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
14. Дава пример за разбирателство и добри отношения в семейството;
15. съблюдава и коригира проявите на детето на обществени места;
16. при конфликтни ситуации, родителят да се въздържа от емоционални реакции и оценки в присъствието на ученици – да запази спокойствието и добрия тон до изясняването им
(2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение по чл. 112, ал. 1, т. 2, както и в самостоятелна организация, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5, за да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилага по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето.
Чл. 58. Родителите и учителите, членове на училищната общност, не влизат в нерегламентирани финансови отношения помежду си, не се поставят в ситуации на зависимост.
Чл. 59. Родителите участват активно в училищните органи на управление, във вземането на решения за училищния живот и са длъжни да спазват правилата за конфиденциалност ма получената информация.

Раздел IV -МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ.

Чл.60. (1) На основание чл. 265 от ЗПУО към училището се сформира Обществен съвет, с цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности към всяко училище.
(2) Обществеият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението им.
(3) Обществеият съвет в училището:

1. одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението й;
2. участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите по чл. 263, ал. 1, т. 8 и 9 от ЗПУО и при обсъждане на избора на ученически униформи;

3. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване и инспектирането на училището.

4. участва в създаването и приемането на Етичен кодекс на училищната общност

(4) При неодобрение от обществения съвет на актовете, те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет.

При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

Глава VI
ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА- РАЗГРАД, РУО- РАЗГРАД И МОН

Чл. 61. (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация. Подпомагат органите на държавна и местна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост, той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Глава VII
КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

РАЗДЕЛ I
ЦЕЛИ И СРЕДСТВА НА ЕТИЧНАТА КОМИСИЯ

Чл.62.(1) Да защитава правото на учителите, служителите и работниците

/членовете/ на ОУ „Никола Йонков Вапцаров“-гр. Разград, да бъдат всестранно и точно информирани;

(2) Да допринася за установяването на професионални стандарти;

(3) Да допринася за издигането на авторитета на ОУ „ Никола Йонков Вапцаров“-гр. Разград;

(4) Да създаде система за саморегулиране на преподавателите чрез прилагане на Етичния кодекс и решаване на спорове между училището и обществото;

(5) Да укрепва свободата на словото, защитавайки правата на учителите, учениците и другите членове на общността.

Чл. 63. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 64. (1) Комисията по етика:

* разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
* дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 65. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 66. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 67. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

Раздел I

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс" по смисъла па тези правила се разбират

следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешноучилищните документи;
- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на накърняване па авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване на интересите на други лица.

2. Наблюдението и докладването на посочените нарушения, да се извършват по две направления:
   - вътрешно докладване - от педагогическия и непедагогическия персонал;
   - външно докладване - от родители, граждани, представители на институции и фирми.
3. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник - регистър.
4. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.
5. Комисията е в състав**:**
   Решат Хасанов -зам. директор по УД ;
   Милена Илиева- старши учител;
   Севдалина Симеонова- старши учител;
   Катя Даскалова- старши учител;
   Светла Тодорова- учител;
   Ваня Цонева- старши учител;
   Стела Андреева- педаг.съветник;
6. Комисията се председателства от **Решат Хасанов** - зам.-директор по УД.
7. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.
8. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.
9. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.
10. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.
11. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

12. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

13. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

14. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

15. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

Раздел II

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Отнасяйте се към всички граждани с уважение. Отнасяй се с другите така, както ти искаш да се отнасят към теб.

Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището. Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на вашето настроение, на грижата, която полагате в работата си, и на реакцията на гражданите.

Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация. Стремежът на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.

Поддържайте професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

Спазвайте ангажиментите си. Помнете, че важен елемент от качественото обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

Отговаряйте навреме. Отделяйте на гражданите необходимото време.

Променяйте вашата организация. Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на вашата организация. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Създайте ваш собствен стил на обслужване на гражданите. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на: **компетентност, умения за общуване, съпричастност.**

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§. 1. (1) Запознаването с разпоредбите на етичния кодекс на институцията се извършва в 7-дневен срок от утвърждаването му. Контролът по спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се изпълнява от Комисията по етика.

(2) В случай на отсъствие на служител, същият е длъжен да се запознае с настоящия кодекс след завръщането си на работа.

§. 2. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Правилника за устройство и дейността на училището.

§. 3. При правилно влизане в позиция непосредственият ръководител е длъжен да запознае работите с изпълнението на този кодекс.

§. 4 Правила за поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение гаранция за законност на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

§. 5 Чрез спазването на правилата за поведение, заложени в Етичния кодекс и приемете от всеки служител, се основава за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

§. 6 Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение с гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

§. 7 Чрез спазването на правилата на поведение, заложени в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването па положителния образ на училището.

§. 5 Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на

непрекъснато развитие и обогатяване. С настоящия Кодекс са запознати всички членове на училищната общност и стои на достъпно място за всички- официалният сайт на ОУ “ Н. Й. Вапцаров“- Разград.

С настоящия Етичен кодекс са запознати всички членове на колектива на Общо събрание и стои на достъпно място за всички- официалният сайт на ОУ “ Н. Й. Вапцаров“- Разград .